

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਲਸ਼ੋ, ਐਕਸ.ਐਲ

ਅਮੀਨ ਚੰਦ, - ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਟ

ਬਨਾਮ

ਫਰਮ ਮਾਧੋ ਰਾਮ-ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ
ਜਵਾਬਦੇਹ

1950 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 139

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਪ ਐਕਟ (1899 ਦਾ II)—ਸੈਕਸ਼ਨ 31, 32, 35 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4, 11, 18—ਹੁੰਡੀਆਂ— ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਹਾ ਗਿਆ— ਹੁੰਡੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਸਟੈਪ ਐਕਟ- ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇਕਰ ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

195

Sept. 16th

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਯੰਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਸਟੈਪਿੰਗ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਵਿਧੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੂਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁੰਡੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ 30,000 ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਸਟੈਪਿੰਗ ਦੀ ਵਿਧੀ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਹਨ, ਜਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੁੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪੋਸਟ-ਡੇਟਿੰਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਨਿਯਮ 18 ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 18 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਲਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਹੁੰਡੀ / 30,000; ਭਾਵੇਂ ਇਸ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ 11 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਖਤ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਮਿਸਰੀ ਨੋਟ (ਜਾਂ ਹੁੰਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੰਤਰ ਸਹੀ ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਡੀ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਇਓਨ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪਰਿਮਲ ਚੇਤਿਆਰ ਬਨਾਮ ਕਾਮਾਕਸ਼ੀ ਅੰਮਾਲ (1), ਸ਼ੇਖ ਅਕਬਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਖਾਨ (2), ਫਰਮ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਪ੍ਰੋਤਾਪਮਲ ਬਨਾਮ ਤਮੀਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ੇਖ (3), ਇੰਦਰਾ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾ ਲਾਲ ਰੰਗ (4), ਮਹਿਤਾਬੁਦੀਨ ਮੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਨਜ਼ੀਰ ਜੋਦਾਰ (5), ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਆਦਿ (6)। ਰਾਮ ਜਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ਹਾਬ ਉਦ-ਦੀਨ (7), ਸੋਹਣ ਲਾਲ-ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ, ਰਘੂ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (8), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜੱਜ 1 ਸਟ ਕਲੇ, ਮੋਗਾ, ਮਿਤੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਡੀਐਨ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ

ਸੀ.ਐਲ., ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

Falshaw, J.

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਨੇ ਫਰਮ ਮਾਧੋ ਰਾਮ-ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੰਜ ਸਾਥੀਆਂ, ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਰਾਮ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਚੰਨਣ ਰਾਮ, ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਭੋਲੂ ਰਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਗਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 41,040 ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਰਾਹੀਂ 41,040 ਰੁਪਏ ਉਧਾਰ ਲਏ ਸਨ। 3 ਜੁਲਾਈ, 1945 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਤੋਂ 36,000, ਅਤੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੁੰਡੀ, ਪੀ. 1, ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ।

- (1) ਏ ਆ 111 ਪਾਗਲ।
- (2) ਏ ਆ 7
- (3) ਏ ਆ 1125 ਡੀ. ਡੀ
- (4) ਏ ਆ 1125 ਡੀ. ਡੀ
- (5) ਏ ਆ 1125 ਡੀ. ਡੀ
- (6) ਏ ਆ 1125 ਡੀ. ਡੀ
- (7) ਏ ਆ 1027 ਡੀ. ਡੀ
- (8) ਏ ਆ 1024 ਡੀ. ਡੀ

ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 300 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 36,000। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 1 ਦਸੰਬਰ, Amin Chand
1948 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ Firm Madho
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 36,000 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਰੁ. ਮੋਗਾ ਅਤੇ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ Ram-Banwari
ਦੀਆਂ *ਮੰਡੀਆਂ* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ Lal
5,040 ਰੁਪਏ । Falshaw. J.

ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁੰਡੀ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਇੱਕ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ
ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ
27 ਸਤੰਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚਕਾਰ ਖਾਤੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ *ਹੁੰਡੀ*
ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਮਾਈਨਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ
ਵਿਚ *ਹੁੰਡੀ* ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਧੀਵਤ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਸਬੂਤ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ । ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ *ਹੁੰਡੀ* 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ
ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ *ਹੁੰਡੀ* 'ਤੇ
ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ
ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ

ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਕੁਲੈਕਟਰ। *ਹੁੰਡੀ* ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੈਂਪਡ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਜੋ *ਹੁੰਡੀਆਂ* ਰਿਫ਼ਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-TM B ^{ਇਸਤਿਹਾਰ} 0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਟੈਂਪ
4-8-0 ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ^{ਅਣਵਾਨ} ^ s f a ਟੈਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 36 ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਕੋਟ

ਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਤਨਖਾਹ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ , ਪਰ ਇਹ ਖੋਜ ਰੀਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੁੰਡੀ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਲ ਦੇ ਦੋ ਆਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 4 ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“(1) ਹੁੰਡੀਆਂ, ਹੁੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਿਪਕਣ ਵਾਲੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:-

(a) ਯੋਗ ਹੁੰਡੀ, ਪਰ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ, ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ 'ਹੁੰਦੀ ' ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ' ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ

- (b) ਇੱਕ ਹੁੰਡੀ, ਜਾਂ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਟੈਂਪਸ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੇਬਲ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।, ਜਾਂ ਸਟੈਂਪ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 11 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ।" Amin Chand v. Firm Madho Ram-Banwarl Lal Falshaw, J.

ਨਿਯਮ 11 ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

- k (c)) ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸ 'ਤੇ ਕਰੇਗਾ- ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫ੍ਰਮੈਟ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ 10 being ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ executed, ਦੇਣ 'ਤੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਬਲ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ made to ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਲ ਲਗਾਓ labels of ਇੱਕ ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਪਰਫੋਰੇਟਿੰਗ may re- ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੇ ਲੇਬਲ ਜਾਂ ਲੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫੋਰੇਟ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਲੇਬਲ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੇਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੇਬਲ ਕਰੇ। *”

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵੈਲੀ ਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਲਤ ਵਰਣਨ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ⁻¹ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਅਤੇ 32 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੰਤਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ^ ਲਾ ^ ਵੱਡੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧੀਵਤ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਲਟੋਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨ-

“ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ

ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ-

(a)

*(b)

⁶ (ਸੀ) ਇੱਕ ਆਨਾ ਜਾਂ ਅੱਧਾ ਆਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਚਾਰਜਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਡਰਾਇੰਗ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਨਾ ਜਾਂ ਅੱਧਾ ਅੰਨਾ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਦੁਬਾਰਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕੱਟਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ *ਹੁੰਡੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ*, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੰਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਵਿਧੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੂਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ

(d) ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਹਿੰਦੀ 30,000 ਜਾਂ, ਲਈ

ਅਮ ਚੰਦ mg ਸਟੈਪਿੰਗ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ «• ਸਖਤ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰਮ ਦੀ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਮਾਥੇ ਰਾਮ 'A ਨਵਾਰਲ ਐਸੀਆਂ ਹੁੰਡੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਡੇਟਿੰਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 18 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹੇ- ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਸਵੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 11। ਕੁਏ 18 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੈਪ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗਲਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਹੁੰਡੀ / 30,000, ਭਾਵੇਂ ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ I ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ (ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮ 11 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਖਤ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਯਮ 18 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ / ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੁਬਾਰਡੀ ਨੋਟ ਜੱਜ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਖੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ z ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕੀਬ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਦੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਣ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁੰਡੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਭਾਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੀਡਇਨ ਕੇਸ ਪਰਿਲਮਲ ਚੈਂਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਕਾਨਕਸ਼ੀ ਅੰਮਾਲ (1) ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ, ਲੀਚ, ਸੀਜੇ, ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ, ਵਰਦਾਚਾਰਿਅਰ ਅਤੇ ਲਕਸ਼- ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਮਨਾ ਰਾਓ, ਜੇ.ਜੇ., ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ

(ਬੀ ਏਆਈਆਰ 1938 ਮੈਡ. 785

Amin Chand
v.
Firm Madho
Ram-Ban wari
Lal

Falshaw, J.

ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗਾ. _ ਸਬੂਤ \ct ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3b oi ਸਟੈਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੌਦੇ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ! ^ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇਨਸ ਟਰੂਮੈਂਟ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕੰਡੀਸ਼ਨਲ ਪੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦਾ ਅਮਲ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਕਾਲੀ ਹੈ "ਸੰਭਾਵਨਾ- ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ। ਸੰਪੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ। ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਨਸ ਟਰੂਮੈਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ Amin Chand
ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ v.
ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਕਰਜ਼ੇ Firm Madho
ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ Ram-Banwari
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ Lal
ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ
ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਸਾ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਸਿੱਖਿਅਕ-
ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਉੱਪਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ
ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ
ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ
ਪ੍ਰੋਮਿਸਰ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਪੰਜਵੇਂ ਜੱਜ
ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ
ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ whcV ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ^ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ '■ ਸ਼ਰਤ
ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੇਖ ਅਕਬਰ ਫਾਹਾ ਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬਨਾਮ ਸੇਖ ਖਾਨ (1)
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਗਾਰਥ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮੈਕਡੋਨਲ, ਜੇ., ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:

"ਜਦੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਚੰਗੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ:
■ ਦਾਅਵਾ, ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਨੋਟ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਟੋਰ, ਜੇਕਰ ਬਿਲ ਜਾਂ ਨੋਟ ਪਰਿਪੱਕਤਾ 'ਤੇ
ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ

ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਨੋਟ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਗੁਆਚਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਨੋਟ ਖੁਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਦੋਂ B ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ A ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, B ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਛੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਇੱਥੇ ਨੋਟ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪੋ ਸਿਟ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨੋਟ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕਮਾਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਟੈਂਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨੋਟ:dmis\$-'ਬਲ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਗੁਆ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 7 ਕੈਲ. 256

Amin Chand ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ
 v. ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਫਰਮ *ਤਾਰਾਚੰਦ*
 Firm Madho ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਫਰਮ *ਤਾਰਾਚੰਦ*
 Ram-Banwari ਪ੍ਰੋਤਾਪਮਲ ਬਨਾਮ *ਤਮੀਜੁਦੀਨ ਸ਼ੇਖ* (1) ਵਿਚ ਆਰ.ਸੀ.ਮੀਟਰ, ਜੇ .
 Lal ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਕੁਝ
 Falshaw, J, ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਨੂੰ
 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਸ਼ੀਓ ਨਾਥ* ਬਨਾਮ
ਸਰਜੂ ਨੋਨਿਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ। ਕੋਲੀਸਟਰ, ਬਾਜਪਾਈ,
 ਹੈਮਿਲਟਨ। ਡਾਰ ਅਤੇ ਮਾਥੁਰ, ਜੇ.ਜੇ., ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਏ
 ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ
 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪਰ ਸਹੀ
 ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ
 ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ
 ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰੋ ਮਿਸਰੀ
 ਨੋਟ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਖਾਸ ਸੀ - ਦੇ
 ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਅਸਹਿਮਤੀ ਸੀ - ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕਿ ਕੀ
 ਸੂਟ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਉਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਆਰ.ਸੀ. ਮਿੱਤਰ, ਜਿਸ ਨੇ *ਫਰਮ ਤਾਰਾਚੰਦ ਪ੍ਰੋਤਾਪਮਲ ਬਨਾਮ ਤਮੀਜੁਦੀਨ ਸ਼ੇਖ (1)* ਵਿੱਚ *ਸ਼ੇਖ ਅਕਬਰ* ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਖਾਨ (3) ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਮਦਰਾਸ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, *ਇੰਦਰਾ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਲਾਲ ਰੱਗ (4)*, ਅਤੇ *ਮਹਿਤਾਬੁਦੀਨ ਮੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਨਜ਼ੀਰ ਜੇਦਾਰ (5)* ਵਿੱਚ ਸਟੇਡਾਰਟ, ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ *ਸ਼ੇਖ ਅਕਬਰ* ਬਨਾਮ *ਸ਼ੇਖ ਖਾਮ (3)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

(1)

AI R*1935 Cal 65b

(2)

ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1943 ਸਾਰੇ. 220

(3)

ILR 7 ਕੈਲ. 256

(4)

ਏਆਈਆਰ 1936 ਕੈਲ. 127

(5)

ਏਆਈਆਰ 1936 ਕੈਲ. 170

ਪ੍ਰਮਥ ਨਾਥ ਸੰਦਲ ਬਨਾਮ *ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਡੇ (1)*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੇਬਰਾਮ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਰਾਮਪਿਨੀ, ਜੇ. ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਨੋਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ । ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਨੂੰ ਕੀ ਦੀ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੂੰ 'ਜਮਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Amin Chand

v.

Firm Madho

Ram-Banwari

Lal

Falshaw, J.

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 'ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੰਤਰ ਸਹੀ ਸਟੈਪਿੰਗ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਢਿੱਲਮੱਠ ਵਾਲਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਚੀਵਿਸ ਅਤੇ ਹੈਰੀਸਨ ਜੇ.ਜੇ. ਦਾ ਹੈ, *ਚਾਡੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਆਦਿ* (<?)। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਡੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ^{ਕੜ} ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, **ਹੁੰਡੀ ਦੀ** ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਕੋਲ **ਹੁੰਡੀ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ**, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ **ਹੁੰਡੀ** ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਲਈ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 91, ਪੀਐਲਸੀ ਇਨਟਿਫਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੁੰਡਵੇ ਅਤੇ ਫੋਰਡ, **ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਆਰਸੀਐਨ ਜਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ਹਾਬ ਉਦ-ਦੀਨ (3)** ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **ਸੋਹਣ ਲਾਲ**

ਵਿੱਚ

ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਘੂ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (1), ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਲਾਲ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਰੰਗ! ਲਾਲ, ਜੇ, ਤਾਂ ਬਨਵਾਰੀ ਦੇ ਫੜਨ ਲਈ ਗਿਆਲਾਲ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਇਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਡਿਜੀਨਲ ਕੋਜ਼ਦੀ ਓਸ਼ਨ' 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(2) ILR 2 Lah. 330

(3) ਏਆਈਆਰ 1927 ਲਾਹ. 89

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ